

ДО ІСТОРІЇ МУЗЕЮ А.С.МАКАРЕНКА У м.БІЛОПІЛЛЯ

Якщо науку і філософію можна назвати розумом культури, мистецтво - її душею, то музей - пам'яттю культури, причому пам'яттю предметною, "речовою".

Музей - особливий механізм соціально-культурної комунікації, відновлення культури й взаємодії різних культурних спільностей. Мета діяльності музею А.С.Макаренка у м.Білопільля полягає в залученні учнівської молоді, жителів району до вивчення та збереження історико-культурної спадщини рідного краю. Музей А.С.Макаренка у Білопільлі відкрито 25 жовтня 1969 р. з ініціативи громадськості міста та педагогів району. Найактивнішу участь у збиранні, підготовці матеріалів, створенні експозицій брали вчителі, справжні ентузіасти своєї справи - М.Д.Ілляшенко, О.А.Щербак, В.Г.Хроленко, які й стали першими його екскурсоводами, його хранителями.

На сьогоднішній день музей А.С.Макаренка існує при відділі освіти Білопільської райдержадміністрації, його експозицію розміщено у 3-х кімнатах.

Експозиція першої кімнати розміщена на 36 стендах, 8 вітринах; 6 картин художників Сумщини розповідають про певні події в житті А.С.Макаренка, його досягнення. Знаходиться у ній і куточок меблів із будинку громадянина Авраменка, на квартирі якого жила родина Макаренків.

Перші стенди, звичайно, розповідають про батьків Антона Семеновича, його дитячі роки. На наступних стендах - фото крюківського періоду життя Макаренка, матеріали про його навчання у Полтавському педагогічному інституті.

Останні стенди розповідають про літературну діяльність Антона Семеновича, подальшу долю його вихованців, про вшанування пам'яті педагога на Білопільщині.

За останній рік фонди кімнати-музею А.С.Макаренка поповнилися дуже цінними, цікавими матеріалами. Були уточнені прізвища, зібрані матеріали про вчителів Білопільщини, нагороджених медаллю А.С.Макаренка.

Народознавча кімната музею А.С.Макаренка була створена

у 1988 р. завдяки зусиллям інспектора відділу освіти Ганни Іванівни Соларевої. Експонати, як кажуть, збиралися “з усього світу”. І ось уже 18 років ця Світлиця - своєрідне рукотворне диво, “родзинка” нашого музею. Приходячи до неї, учні опиняються у світі минулого, люди старшого покоління повертаються у дитинство. На базі цієї кімнати проходять уроки з народознавства, різноманітні заходи, виставки.

Світлиця стилізована під інтер'єр української хати кінця ХІХ ст. Головне місце в ній, звичайно, належить печі. Біля неї - предмети хатнього вжитку, посуд, велика кількість рушників: як обрядових, так і побутових.

Чотири ікони подаровані музею жителями м.Білопільля. Напроти печі - терниця, гребінки, прядки. А поруч знаходиться одяг наших предків - чоловічі та жіночі сорочки. У даний час у Світлиці експонуються вироби з дерева справжнього майстра своєї справи Олександра Дмитровича Буртеня.

Виставкова зала музею заслуговує на особливу увагу. Є у залі експозиції постійні та змінні. У даний час до постійних експозицій відноситься виставка картин відомого далеко за межами України художника, уродженця Білопільщини Володимира Корсуна; до березня 2006 р. у виставковій залі були розміщені літературні газети, малюнки, приурочені до річниці з дня народження нашого земляка Олександра Олеса.

Експозиція краєзнавчого залу була створена та відкрита 1988 р. - після реконструкції приміщення музею. Над її створенням працював учитель-пенсіонер, історик-краєзнавець Володимир Григорович Хроленко.

Експозиція розміщена на 16 великих стендах і складається з таких розділів:

- Наш край у давнину;
- Білопільля за часів козаччини;
- Білопільля торгівельно-ремісничче;
- Революційні події на Білопільщині;
- Визначні люди краю;
- Велика Вітчизняна війна. Її наслідки для міста та району;
- Білопільля сучасне.

У середині та наприкінці ХХ ст. у нашому місті велися роботи двох археологічних експедицій В.А.Богусевича (1958-1959). У результаті їх роботи були встановлені цінні факти з історії Білопільля. Багато цікавих речей передано до Києва. Але деякі предмети

(кам'яна сокира, кістяна дираколка, монети) все ж знаходяться у краєзнавчому залі нашого музею.

Звичайно, значне місце в експозиції краєзнавчого залу належить матеріалам про перебіг подій Великої Вітчизняної війни на території району, її наслідкам. Протягом 2005-2006 рр. фонди краєзнавчого залу поповнилися матеріалами про воїнів-партизан-уродженців Білопільщини, про підпільні організації, партизанські, патріотичні групи, що діяли на території Білопільського району під час Великої Вітчизняної війни.

Окрім того, зібрано матеріал про видатних людей краю - олімпійського чемпіона з метання ядра Ю.Білонога, місцевих істориків-краєзнавців В.І.Хроленка, М.Д.Ілляшенка, Ю.І.Приходька, Ю.В.Зарка (усі мають педагогічну освіту).

Пошукова діяльність, робота в музеї стали справжньою школою патріотичного виховання для багатьох учнів району.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Ляскоронский В.* История Переяславской земли с древнейших времен до половины XIII ст. - К., 1897.
2. *Мавродин В.В.* Очерки истории Левобережной Украины. - Л., 1940.
3. *Хроленко В.Г.* Вир-Крига-Білопілья. - Суми, 1997.